

EXCELLENTISSIMO
 VIRO, DOMINO, DOMINO
 CAROLO GUSTAVIO
 COMITI DE TESSIN,

REGIS ET REGNI SUEVO-GOTHICI SENATORI,
 REGIÆ CANCELLARIÆ PRÆSIDI,
 AD AULAM REGIAM SUMMO MARESCHALLO,
 CELSISSIMI PRINCIPIS REGII HÆREDITARIII
 EDUCATIONI PRÆFECTO,
 ACADEMIÆ ABOENSIS CANCELLARIO,

ORDINIS REGII SERAPHINORUM
EQUITI AURATO ET COMMENDATORI,
NEC NON
OMNIUM SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS SUECIÆ
ORDINUM CANCELLARIO,
ORDINIS REGII DE AQUILÂ NIGRÂ PRUSCICI
EQUITI AURATO,
ARTIUM OMNIUM AC SCIENTIARUM
AMATORI PERSPICACISSIMO,
SPLENDIDISSIMO PROTECTORI;

V. D. C. C.

Humillimus & obsequentissimus
HENRICUS-MICHAEL MISSA;
Baccalaureus Medicus Parisiensis;

Q U Æ S T I O
MEDICO-CHIRURGICA,
Q U O D L I B E T A R I I S

*Disputationibus manè discutienda, in Scholis
Medicorum, die Jovis ~~secunda~~ mensis ⁷⁶⁴
Maii, anno Domini*

M. D C C. L I V.

P R Æ S I D E,

M. JOANNE-BAPTISTA THURANT,
Doctore Medico.

*Utrum Herniosis, ex Scuto eburneo coriaceoque Cingulo,
Subligacula?*

I.

HERNIÆ nomen & natura cuilibet hominum, mulieri præsertim, mali ominis est: sterilitatis parens perperam habetur, quasi proli generandæ foret impedimentum. Indecora proinde ac turpis agrotatio. Omni studio propinquis & amicis, etiam in arte magistris, celatur ubique; imò sibi metipsum dissimulat id vitii omnis quem detinet. Neminem sæviori, crebriorique torquet cruciatu, quàm infantes. Dirum sanè morbi genus ac vulgare! Ruri pariter ac urbi vernaculum. Ex acuto chronico, ex chronico acutum, peracutumve brevi ac leviori de causâ fit illud incommodum. Præcipua Herniæ sequela sunt ligamentorum & viscerum abdominalium relaxatio, elongatio, dimotio, protuberantia & inusitata partium continentium diductio. Eorum quælibet liberè fluctuantia sunt, fluxilia, pendula, decidua adeò, ut quoscumque motus sequi prona sint, quâ minor ipsis objicitur obex, atque elabi compressa nitantur. Mollia insuper, serosa, oleo-

A

fa & pinguis nimis sunt quandoque; ubi virus aliquod, serum, oleum, adepsve eadem invadit immodicum. Hernia, natali è sede præternaturalis ac tumens quorundam viscerum in abdomine contentorum dimoriorum est. Viscera hæc cum aliquâ modò, cum nullâ aliâs abdominis per aperturas egressione dimoventur. Nec semper & ubique descendunt quoties exturbantur; sed potius ascendunt aliquando, ut in epigastrico ramice, xyphoideam circa cartilaginem factò, pluries vidimus. Externa, internave Herniarum sedes est. Dum viscera naturali aut præternaturali foramine egressa tumorem constituunt, exterior tunc evadit Hernia. Dum eadem è loco à natura sibi dicato intùs deturbantur solum modò, interior vocatur. Duplex ab autòribus ramiciis exterioris genus. Aut ex viscere quodam quâcumque de causâ ex abdominis cavo profliente ducit originem, & vera solaque est Hernia. Aut ex humoribus sensim ac sine sensu congestis, partesque extra ventrem pendulus implentibus provenit, & hæc spuria audit. Hippocratem neutra latuit. Spuria silentio prætermittitur, utpote instituto aliena, de verâ, uti decet, Herniâ unicè fiet eo loci mentio. Nec unica habetur ejus species. Differt enim pro loci diversitate in quo sedet tumor, & varia inde imposita sunt nomina. Sicut quadruplex in genere est abdominis regio; ita & quadruplex Herniæ sedes. Modò superiorem, modò mediam, inferiorem nunc occupat Regionem. Unaquæque Regio sua penès latera adhuc subdividi consuevit. Nunc antice illa, nunc posticè subdividitur. Epigastrica dicitur alia, aliæ hypochondriacæ; hæc umbilicalis, lumbares & illæ; quædam hypogastrica, iliacæ nonnullæ; aliqua supra pubem reperitur, deficientis loco alterutrius musculi pyramidalis, qualem olim offendimus bis à solo peritonæo, ab eodem semel & intestino simul pronatam; inguinales sunt & aliæ, crurales, &c. Hernia in superiore rarior, in mediâ sat frequens, in infimâ ventris regione omnium frequentissima. Superioris & mediæ centrum, albamve lineam sæpius, vix latera, vix infimæ quoque centrum, latera vulgatius invadit, variis præ ejus orificiis. Ultima hæc suam propter subdivisionem gemina prædicatur, hypogastrica videlicet, & penilis. Ratione viscerum varietatis, quæ Herniis locum dant, alia à ventriculo, alia ab hepate, liene, renibus, omentis, mesenterio, fistulâ intestinali, vesicâ urinariâ, utero, ovario, alia tantum à solâ peritonæi foras prolapsi laxitate, elongatione ac tumore proficiscitur: fit etiam vaginæ, uteri & podicis prolapsus. Horumque viscerum quædam frequentius, quædam rarius suo prolapsu ramicosum edunt tumorem. Ex intestinis tenuiora sæpius, quæ inter ileum præcipue, crassiora rarius, ex quibus colum in pueris & rectum, crebrius profluit. Pari facilitate utrumque juxta inguinum latus foras delabuntur intestina. Epiploon in sinistrum potius quam in dextrum abdominis latus demittitur. Ratione peritonæi; Herniam vel semper præcedit peritonæum ipsi largiendo sacculum, vel nullatenus eam concomitat. Peritonæi pars prætermodum elongata ac sinuosa Herniosus dicitur sacculus: Vel cum aliquo, vel absque ullo peritonæi involucre contingit Hernia, prout rumpitur illud, vel in eo quo prodit hæc loco, naturaliter deficit. Universo sub corporis integumento sic latet mediate, immediateve Herniosus tumor, vel cute disruptâ, cum quâdam aut ullâ absque vaginâ extra conspicitur. Sic modo nuda, modo vaginata est Hernia. Peritonæo, variis propter quos visceribus suppetit processus, septo veluti transverso in provincias inæquales dividitur abdomen. Hinc alia cavum intra suum viscera continet illud, alia ipsi subjacent. Ultima hæc vel supra pelvim, vel intra

vel infra ramicem procreant. Ratione foraminum, unde emergit iste, vel naturali, præternaturalive officio prorumpit. Naturalia foramina sunt umbilicus, abdominales musculorum annuli, geminus cruralis arcus, foramen ovale, infernaque pelvis orifica. Præternaturalia, vel ab iniquâ musculorum abdominis diductione, ut in lineâ albâ sæpius evenit, vel à violentâ eorum solutione, quocumque efficiatur agente. Aperturæ igitur, quibus apparent ramicēs, aliæ sunt membranaceo-tendinosæ, ligamentosæ, ossæ, aliæ merè carnosæ. Sicillæ suam ob ambitus diametrum non ita variant, ac carnosæ, tum suâ præ constrictione, tum suâ præ dilatatione. Ratione ortus; nunc hæreditaria, nunc congenita, nunc adventitia est Hernia. Ultima hæcce species, vel à violentâ peritonæi rupturâ exoritur subitò, & maximo cum dolore, vel à solâ ejus ampliacione præternaturali prodit pedetentim ac sine ullo doloris sensu; prior acuta, posterior chronica. Ratione durationis; recens, vel inveterata an-nosave nimis. Hic multùm dilatatur, illic angustior est adhuc foraminis limbus. Ratione consistentiæ; nunc mollis, nunc perdura est. Ratione sensus; vel do-lentem, vel indolentem naturâ sese gerit. Ratione molis; parva, magna, aut enor-mis. Ratione descensus & elongationis; alia prælonga, minor & alia. Ratione figuræ; subrotunda, acuminata, cylendrisformis, (teste Heistero) cordiformis, qualem animadvertisimus, præsentē hoc anno, ac mollem ab omento, intesti-noque simul prolapsio oriundam secundùm umbilicum cujusdam mulieris obesæ, arthriticoque asthma laborantis. Ratione numeri; vel solitaria, duplex, vel multiplex simul. Ratione concomitantium; vel simplex, vel complicata aliis cum morbis, aut pluribus cum accidentibus. Ratione symptomatum; modò gravi inflammatione marcida est pars Hernialis, modo adhærentiâ aut stran-gulatione gangrænosa. Nunc sui juris est ac libera, nunc cohæsione, vel strangulatione seorsim, aut utrâque simul conjunctâ stipatur. Incarcerata est ibi & difficilis, vel impossibilis absque operationis subsidio, ibi omnium facillima citra sectionem ejus reductio est. Ratione partis, quâ excipitur Her-nia, scrotalis nunc in viris, pudenda nunc in fæminis, vel vaginosa, aut ute-rinovaginosa. Ratione sexus, in quo adest Hernia; aliæ mari & fæminæ æquè communes, aliæ alterutri particulares. Ratione ætatis subjeçti, in quo repe-ritur rames; ille in infantibus uni aut alteri, aut utrisque testiculis simul pe-ritonæo involutis, ac intra abdomen retentis, ut fluente hæc hebdomade in puero trium ferè annorum deteximus, vel propè annulos sursum retractis aut penitus demissis debetur; uti multotiès observare obtigit. Ratione mesen-terii, cui liberè annectuntur intestina, illud more uteri, vaginæ & ani, vel in totum, vel in partem infaultâ relaxatione simul & elongatione interdum ten-tatur: quo pacto intestinales intus facit Hernias. Internæ verò Herniæ quælibet pariter, ac cæteræ, abdominis regiones invadunt. Eas in hypochondria-cis, hystericiis, vulvulo, colicis, flatulentisque doloribus intueri licet. Modò à prægrandi viscerum intumescentiâ, elongatione, & dimotione, modò à suf-fensoriorum ligamentorum debilitate, relaxatione & productione ortum ha-bent. Ut diversis succurratur Herniarum speciebus, maximè conducunt subli-gacula eburneo ex scuto & coriaceâ cum zonâ confecta. Alvina enim viscera hospitali in sede, modò rite sint prius reposita, firmare & continere, ne dein-ceps sint relapsura, instrumentis illis quid aptiùs excogitari potest? His adhi-bitis infelix sanè non erit adeò inposterum gentis humanæ conditio, cum tot-antis, ac tam diversis malis præcavendis, curandis, & eorum regressioni amovendæ præsidia sint valdè idonea.

PERITONÆUM processibus stipatum suis, membrana mollis, sat valida, densa, ad umbilicum tenuior, extensionem & contractionem magis quam rupturam pati docilis. Quilibet idè, etiam in umbilici Herniâ dilatarî potius quam rumpi consuevit. Ligamenta singulique annuli quibus natâ in loco firmantur alvinæ partes, nihil nisi indurata quoque sunt membranz robustæ quidem, immensæ extensionis, abbreviationis, constrictionisque capaces. In illis totidem adsunt repagula, quibus æque ac peritonæo coercita protegentur viscera. Quotiescumque ejusmodi obices aliquid nocivi relaxat, emollit, aut inflat, aut diducit & extendit nimium, toties contenta suâ è sede deturbantur intus, vel foras profluunt, non quoddam sine doloris acerbî sensu ut plurimum, aliquove impendente mortis discrimine. Principium illud mali externum, internumve. Utrumque dicatur Herniarum causa determinans. Internum semper addas tertium, causam nempe conjunctam. Morbi primarij præparantisque vicem gerit agentis in ordine ad ramices qui, quatenus proximi ejus sunt effectus, secundarij habentur morbi. Principes determinantium causæ humidior aëris temperies, continuus aquæ crudæ, putealis aut cujuslibet vitiosæ abusus. Sic Sequana apud Parisios & illa quam Fimenses prope Remos in usum vocant, Herniæ locum dant. Deterior cerevisia, debile pomaceum, lora, pultacæ ex oleo, lacte ebullito, humidiorique polline infantium sorbitiones. Nimius potum aut ciborum usus, prava, opiparave victûs ratio, justo copiosior quorumcumque diluentium ingestio, oleosa, adiposa quævis fercula. Luxurians, serosiusve nutritis lac, ceu jugiter epotum ab infante ferôsâ jam colluvie laborante. Singula ex illis in sanguinem insidam devehunt vel feri vel perversi humoris copiam, quæ circulationis ope in conjunctam evadit Herniarum causam, partes alvinas prætermodum humectando, laxando, elongando, ingurgitandoque. Relaxatio eo modo ligamentis, tumefactis visceribus, reclusis aliunde simul annulis, ut extra ventrem contenta exiliant, cogit quælibet causa determinans. Nulla enim fit Hernia oculis conspicua, de quâ hic unicè agitur, nisi prævia adsit foraminum dilatio, partisque prolapsæ relaxatio, elongatio ac tumor. Pari in proportionem determinante cum causâ hæc vitia semper occurrunt. Vomitoria, drastica purgationes, quæcumque remedia validiora, violenta gesticulatio, nîsus ingeminati statim à pastu facti, validæ in abdomen percussiones, iniqua ventris compressio, loricæ in pueris angustiores & cibo refectis imprimis nocentes, prælonga itineratio, continui infantium ejulatus, casus ab alto, sella familiarica in pueris & medio depressum nimis sedile in scribis, &c. Herniis obnoxium reddunt abdomen. Sic bajulatores, v. g. angarii, equites, essedarii, buccinatores, spicarum falces in ihedam attolentes, sutores, cursores, scriptores nimis sedentarii, si scribendo magis in unum quam in alterum latus inclinant, si sede paulo altiori innixi æquo demissiori tabulæ incumbunt, rudibus pugnantes, saltatores, sartores, surrecta in alvum & decussata propter crura, anoque compresso, diutius pedibus affantes, qui omnes inguinales cruralese sibi accersunt ramices. Internas inter causas numerentur vehementes animi passiones, frequentior maximave cum defatigatione habitus veneris usus, intempestiva gulæ & quieti otiosæ indulgentia, diuturnior alvi constipatio, tenesmus, ægra urinæ, fœcum, molæ, placenta, ipsiusmet fœtus excretio multotiesve perpeffa, incautâ ab obstetrice uteri læsio, amplior ejus cervicis diductio, alvinarum partium paralyfis, flatuum proventus quibus va-

5
stius intumescit venter, in biliosis ascarides, in melancholicis hæmorrhoides
sphincteris vesicæ & ani resolutio, in vesicâ calculi præsentia, laboriosum res-
pirationis negotium, macies, pertinacior inedia, spontanea in senibus partium
debilitas mollitiesque, infantium pertussis, ingrata sternutatio, serina tussis,
iniqua humorum in hydropicis intra alvum effusio, aut viscerum infarctus,
scirrus, cancer, lymphaticæ concretiones, alvinæ præ aliis, parcius, coercita
subitò, copiosa nimis, cum externa, tum interna perspiratio proxi-
mam suppetit Herniarum causam. Sic humidis ac frigidis a naturâ in infan-
tibus, qui togatorum more bruchorum, parum perspirant, multum dormiunt,
redundans pervulgò colligitur serum. Illud verò declivem propter loci situm
ad ventris annulos defluit. Carinatos inter peritonæi procellus supra pelvim
ibi hospitatur. Tumores proinde infantium ab intus enati minùs resolutione,
quàm suppuratione omnes debellandi. Simili prorsus modo cellulorum inter
textum aut serum (aut pinguedo) prætermodum regurgitat sæpe in iisdem,
quo veluti diluvio affliguntur & relaxantur alvinæ partes. Adultis etiam pitui-
tosis, cachecticis, torosis, & obesid id vitii solemne est. Malemorata parentum
constitutio, nutritivæ incurabilium cujusque generis malorum secunda pa-
rens. Primigenium Herniosi temperamentum aut casu vitiosum, debile, pitui-
tosum aut humore quodam virulento infectum, pyramidalium in quibusdam
musculorum defectus, morbi acuti ac prælongi, quorum sequela & terminus,
(ob eorum decubitus) aliquoties deveniunt Herniæ. Cum multiplex ac di-
versus adeo sit causarum concursus, quibus provocari solent illæ, mirum sanè,
quod obviæ magis non occurrant, etsi valde sint populares. Signa quibus pro-
muntur, singula à se invicem disparia. Triplici præsertim habetur viâ earum
diagnosis, visu, tactu & auditu. Dum cognitionem ac distinctionem Hernia-
rum rimatur medicus, prudenter se gerat, ne nubem ubique pro junone
capet. Communia aut particularia sunt symptomata. Illa differunt, prout eas
anteecedunt, comitantur, subsequunturque. Alia in principio & progressu, alia
in statu & declinatione. In sede, ubi proditura est Hernia, cum imminet,
dolor adest gravis & intertrigini similis. Hunc facit elongatio nervorum ac
distentio, quibus constat exturbata pars. Omnimode minuuntur etiam tunc
annulorum columnæ, progressu dein factò, parvulus supervenit tumor, qui
digito premente palpatur, cedit, de die in diem increscit. Si æger dorso
incubat, confestim alvum repetit tumor, nisi cohæreat aut intercipiatur. In
statu confirmato, ab ovo columbi ad hominis usque caput magnitudine æmu-
latur. Talis ramicis species nullo vinculi genere redimenda, in ventrem haud
sponte remeat ut antea, licet dorso jaceat æger. Dolor sub egressionis loco aut
nullus aut parvus ad summum sentitur, elapsam partem & foramen unâ subit.
Atrox humanitatis hostis, perfidusque ventris hospes Hernia infaustior sit
prognosis, si negligatur. Ubi semel inveterascit, ægrius curatur & sæpe evadit
aut gravissima aut lethalis. Epigastricus ramex, umbilicalis, femoralis aliis
difficillioris sunt curationis, minori verò alæ patent; intestinalis omentali
pejor ac longe usitator; vaginosa, uterina, anique procidentia magis molesta
quàm metuenda, levioris ut pote periculi. Ani prolapsus pueris senibusque
tùm frequens cùm ingratus. Omnium tamen est curatu difficillimus in sene-
ctute, in pueritiâ sponte & temporis lapsu ut plurimum evanescit. Herniæ cum
externâ interitâve adhærentiâ aut strangulatione periculi multum alunt. Pro-
pria acutis symptomata hæc & illa sunt præcipua. Cetera, quibus causæ sunt
eædem, necessaria reputentur earum stipendia. Adhærentia alia per aggluti-

nationem, fibrosa alia, carnosâ quâdam, nonnulla spongiosa, carcinomatosa demum omnium rarissima. Viscera hîc interse, illîc cum eorum vaginâ, si quâ sit, aut vicinis cum partibus, si absit, extus & intus alieno eodemve tempore conjungit. Eorum vagina pariter omni cum parte quam tangit, præternaturale sæpius init commercium. Si vitiosa sit subligaculorum fabrica, si nedom Herniæ foramen aptius obturent illa, nimio inæqualive modo ipsam comprimant, nec firmiter, nec probè coerceant, si ejusdem sedi veteris licet ponantur nulla, vel si admota crebrius & intempestivè à vitii loco removeantur, æquâ penè potestate succedit adhæsiô. Eandem quoque parit diuturnius ramicis ævum, quatenus viscera irritationem, inflammationem, & ulcerationem concipiunt. Factâ enim partium ulceratione interse facile coalescunt. Idem observare est vegetabili animalique individuo, deviam propter, laceratâ cute, roris nutritiî effusionem. Intestinalis cohæsiô epiploicâ longe sævior. Alvinæ partes eò magis huicce vitio sunt obnoxia, quòd inflammationi ac gangrænâ aliis visceribus citius pateant. Adiposâ valde gaudent membrânâ, cujus ope de vicino in vicinium serpunt ocius ea malorum genera, faciente hîc quoque stercoris præsentia uti & glandularum cutanearum sebacearumque situ. Mutuam sibi concedunt originem, & eadem quandoque (peracutis nempe in Herniis) habent signa & symptomata, tum cohæsiô, cum strangulatus. Strangulantur viscera extra ventrem delapsa, cum nec recedere nec progredi ulterius queunt, præsentem ob foraminis angustiam, Angustiores verò ipsis efficiunt semitam aut flatum in Herniæ sacco inclusi, aut humores in vasis nimium compressis stabulantes, quæ reciproco renisu prætermodum distendunt, vel præternaturalis peritonæi, aut foraminis constrictio, ingurgitatiove. Strangulatio adhærentiâ longe pejor, præsertim si intestinalis. Multiplex ejus species. A solo, ut sæpius, foramine, aut ab unico peritonæo superne inferneve extra aut intra ventrem semel pluriêve contracto, aut à foramine & peritonæo unâ constrictis tumescitve habet unde existat, aut à tumente intentius partis morbosæ substantiâ, majorem propter novi humoris affluxum, sanguinive suis in vasis hærentis copiam. Interceptionis symptomata hæc sunt. Herniosâ in sede repentinò vehemens subsequitur dolor qui sensim per abdomen latius extenditur, quique per intervalla fit torminosus, Perpetua oris amarities, nausea, copiosa, spissa, glutinosaque salivatio, vomitus primùm alimentosus, chylosusve, mere biliosus inde & stercorosus, alvo interdiu silente, flatum in ventriculum ab intestinis æmine facto tumultuose conscindunt, unde maximo conamine ex ore prorumpunt & ægrum quasi suffocant, vastius intumescit venter, febris ardet, singultus angit, motus convulsivi superveniunt & crebra animi deliquia, gangrænâ ulterius progrediente, sphacelo, ac morte jam propulsante, pulsus depressus, intermittens valde concentratus languet, cutis color ex rubro in pallidum lividumque mutatur, affectâ tunc in sede omnis dolor, motus ac sensus perit, quiescit tumor, ut plurimum mollescit, vomitus interea faciliior, simulatâ boni imagine, statibus per anum datur exitus, detumescit venter, remittitur febris, extrema subalgent, constringuntur alæ nasi, cornei fiunt oculi, fixi scintillant, suppressâ omni rejectione misere procumbit tandem ab orco irrevocandus æger. Herniis chronicis vulgò insunt accidentia, asthma frequens, habitusque bilialis, vel transitorius ventriculi morbus & difficilis ejus functio, intestinalium distentio, flatulentus dolor, nonnulla lipothymia. Singula temporis mutatione recrudescunt hæc mala, quibus addendi sunt œdematosus artuum tumor

& mesenterii glandularum infarctus, quas inter chylo in sanguinem trananti denegatur aditus. Hernia epigastrica ad xyphoidis appendicem circumnata, soli peritonæo sæpius, ventriculo omento jejuno aliquoties debetur, sive seorsim, sive unâ ex iis quædam sint egressa. Oritur potius ab intentioni ventris diductione quam ex ejusdem ruptione. Ab intestino præsertim fit & adultis ac obesis longe communior, adhæsiōi longe propior, gravior, ad strangulationem aliis minùs proclivis, difficilioris est repositionis, rara ejus operatio & suos ob effectus periculosa. Serotina nimis adhiberi solet, quâ de ratione incurabilis evadit illa, sive per lineâ albâ, musculorum, peritonæive dilatationem assurgat, sive per rupturam peritonæi intus refugientis, aut foras propendentis. Umbilicalis Hernia nunc in supernâ nunc in mediâ, hic in laterali, illic infernâ umbilici parte ortum habet. Quadruplex ergo est ejus species. Si in medio apparet, aliquâ cum peritonæi solutione ferè semper evenit. A colo, ileo, jejunō, omentove seorsim, unâve conjunctis, ut pote umbilico proximis maxime oriunda. Pueris, pituitosis ac obesis assueta, adultis & fœminis partum pluries perpessis longe frequentior. Supra, ad latera, vel infra sæpius, umbilici medio rariùs subsistit. Quæcumque sit, cæteris gravior in adultis, fere incurabilis, & in pueris si præcrassa sit, mali est ominis, quamvis, si recens sit in eis, evadat curatu facillima. Propria ei sunt signa colicus dolor levis, perpetuus & increfcens, dum astat æger, vel cibo reficitur. Inguinalis Hernia cuilibet ætati ac sexui pariter communis. Modò solitaria, sæpius gemina, aliàs alio cum morbo complicata. Illam faciunt aut viscera intus remanentia extrave delapsa sub cute ad annulos, aut testiculus alteruter, aut uterque iisdem in sedibus retentus, quatenus carinatos inter peritonæi processus præter naturam invaginatur vel sursum retrahitur. Rariùs omentum, cœcum aliquoties, ileum sæpiùs, vesica, in viro præcipue, & uterus rarò hanc constituunt. Naturâ mobilis, genitalibus proxima, basi angustior, lubrica sub tactu cedit, à bubone duro renitente immobili & à genitalibus semoto, legitimâ virûs venerei progenie, latioris basis superiorisque sedis, facile distinguitur. Nisi adhærentiâ strangulationeque stipetur, vix periculosa. Si pyramidalis alteruter, ambove deficient, muscoli, eorum in locum succrescit interdum supra pubem Hernia. Peritonæo, vel omento, aut intestino seorsim simulve prolapsis nascitur. Scrotalis in viris pudenda in fœminis exurgit Hernia, si intra scrotum pudendæve partes suâ præ elongatione descenderit Hernia inguinalis. Tunc vel supra aut circum vel infra spermatica vasa aut ligamenta rotunda transit. Inguinali in ramice, scrotali & pudendo, si magnus sit tumor, alvus sæpè clauditur. Viscera nunc inter se soluta sunt, nunc sibi mutuò adhærent; ibi peritonæi sacculo accrescunt; ipsemet ibi in viris scroto, in fœminis pudendorum labiis unum aut alterum, vel utrumque juxtâ latus, prout simplex vel duplex vitium est, simul concrefcit. Omnimoda hîc, partialis illîc sacculi & viscerum adhæsiō est. Pudendus ramex adultis in mulieribus, quàm scrotalis maribus vulgacior. Femoralis Hernia per se rara, parva, oviformis, macilentis ac fœminis multo partu famosis crebrior, puellis ac lacertosis viris insolita. Sævam in adhærentiam prona nimis diversos ob femoris motus, aut subligaculorum vitia iteratamve nimis ab Herniæ loco eorum remotionem; unde in coalitum facile desinit. Opportuna enim subligaculi species, quo ita firmari possint intus viscera abdominalia & coerceri, ut per crurales arcus nusquàm relabantur, hucusque inter vota fuit. Difficilioris est operationis, infaustæque nimis repositionis, ubi inveterata cohæret intercipiturve. Retentio ejus firma omnium difficillima.

Omentalis Hernia mollis tumor inæqualis, sub tactu adipi æmulus, lubricus, coercito sub spiritu, ingentique nisu ad expellendum fœtum, urinam, fœcesque parum increfcit, compressa manu intus remeat absque fonitu vel murmure. Libera vel adhærens aut intercepta est, dura tunc & inflatur ac reductionis incapax, cum immobilis sit. Intestinali mitior, mole minor, infrequentior ortu, quia omentum ex se breve est. Intestinalis ramex subforti vulgò manûs pressione in ventrem cedens, contractione subatper, quâ remota, resurgit; non nisi cum crepitu intus redit. Si æger persteret, russiat, sternutet, aut spiritum quâdam vi adhibitâ cohibeat, si fœtu, urinâ, fœcibus in excernendis ingeminetur conatus, validiùs statim intumescit ille tumor, durefcit. In obelismûs infœelix exitu quàm in macilentis. Omento-intestinalis Hernia solâ intestinali minoris est aleæ. Ob omenti pinguedinem amota minus premuntur viscera ab orificiis, nec ita torquentur etiam in macilentis. A mere intestinali non distingui indocilis. Nam tumor decrefcit identidem, evanescit, superfluit tamen tumore perexiguo, molli, lubrico & inæquali, epiploi propter remoram. Ventrículus quandoque, hepar, lien, renes, velica in viris vix extra ventrem profluunt, nisi prævia continui adsit solutio, vesica & uterus præsertim in gravidis, quibus difficilis est fœtus aut urinæ exclusio per abdominis annulos decedunt aliquando. Crebrior tamen extat vaginæ, rarior uteri prolapsus. Illa ductus est membranaceus crassus, posterior cavus est musculus. Dilatationis æquè ac contractionis capax ferè in immensum uterque excrescunt, musculares ob fibras quibus constant, & perpetuò madent humido. Vaginæ prolapsus in puellis ac vetulis, uteri in matribus vulgarior. Uterus quatuor ligamentis ab exteriori peritonæi lamellâ suppeditatis in loco sustinetur. Illa membranaceâ laxitate dilatationi & elongationi parent, ita ut portentosa uteri ampliacioni prægnantis faveant. Uterus hac de causâ vel pelvim supereminens per annulos, vel intra vaginam, vel extra inter femora delabitur & prominet. Modò invertitur, modò non; si non invertatur, internum ejus orificium intuenti patefacit. Si invertatur, carnea molis instar crassioris apparet, cruentum ejus ex poris jugiter stillat serum, nec internum ejus os ampliùs conspicitur. Nunc solus, nunc aliquâ cum vaginæ parte simul dependet. Juvenili tamen in matre ejusmodi prolapsum quotidie expellit subsequens prægnatio. Si sola vagina descendit, molliorem, minorem & folliculo-globosum exhibet tumorem. Herniosa uteri inversio arti sit omnium curatu difficillima; nec nisi naturæ curâ aut reduce ferè sanatur conceptione. Supervenit hæc, quoties interior uteri facies in cervicem demittitur, sive intus retineatur, sive foras exeat; vel dum in unum latius magis quam in alterum conversus inclinat uter, sive intrâ vaginam lateat, sive extra protuberet. Uteri procidentia, si minor, recensve nec inversa, non ita difficilis est curationis, nisi vetulas, gravidas, pituitosas, vel obesas nimis urgeat mulieres. Si foras eminet crassior & inveterata, curatu longe ægrior, præsertim si acri creditus fuerit diutius, cruribusve pressus nimium uterus. Inflammatione enim gangrænâ sphacelo ulcereve fœtido brevi tentatur, cita mors instat, aut palliativa tantum curæ docilis. Vulvæ procidentia, interioris tunicæ rugosa relaxatio est, uteri prolapsi tumorem referens. Si universalis vaginæ relaxatio, cruenta, sub annuli crassi figurâ propendet, magis minusve tumens. Si partialis ejus prolapsus, magna instar excrescentiæ carnosâ in lucem prodit. Ab uteri casu distinguitur, quatenus hic à partu laborioso & subitò, illa omni tempore sensim ac sine prægresso doloris stimulo decadat. Ani procidentia ab interioris tunice nervæ relaxatione, prælongatione, ac œdemate glandulosa dependet.

9
tuti ferofis in pueris, & ficcis in fenibus, quibus à paralytico fphincteris affectu, vel ferofa quâdam ejufdem relaxatione aut exficcatione provenit. In puero fpon- te, fi recens, aut blandâ manuum compreffione prifinum in locum redit, poft fœtûs exclusionem in matre ultro ceffat, in fene nufquam. In in- fante pluries prodit eâdem in die, ultra citraque fœcum dejectionem, totief- que recedit levi de negotio. Vix periculum alit, nifi inflammatione gangrænâ- ve excipiatur, unde lethalis. Eodem demùm in loco, ubi infantili in ætate prominere vifa eft Hernia, ut plurimùm in fenili eadem revivifcit.

I I I.

MEDICINA, externis ut medeatur Herniis, multiplex occurrit indicatio- num genus, quibus faciendum fatis. Alia caufam proximam, morbum alia, fymptomata & alia fpectat. Cauſa proxima omnium prima, luxurians feri aut cujuſvis alterius humoris vitioſi colluvies, quæ alvinas partes emolliendo prætermodum relaxat. Tollere fi velis ejufmodi vitia, commendanda ſunt, re- poſitis prius in alvum ac probe conclufis viſceribus, diuretica, lymphæ te- nuantia, aperientia, diapnoica, fudorifera, cathartica, exſiccantia deinde, ſtimulantia, tonico-aromatica, ſpirituofa & aſtringentia. Ex legum optimæ proxeos ſapientiâ, ut omnium agmen claudant aſtringentia, cautum eſt. Aliena prorfus hæc ſub morbi initio plurimùm nocerent, ſi extus intuſve in uſum venirent, peccante humore nondum eliminato. Obſtruſtas jam nimis glandulas infarciendo magis adhuc perverſâ actione ſuâ, ejus excretioni ad- verſarentur; eâ ratione, ut Hernioſæ partes concreſcerent unâ, malo in pejus ruente, anſam præberent, & nedum promoverent earum curam, ex beni- gnâ, recenti & facile curabili, Herniam peracutam, chronicam & incur-abilem efficerent. Si olim peragenda eſſet operatio, difficilioris inde foret nego- tii, infaufiorifque ſimul eventûs. Omnes aliunde ſolo topicorum, internorum- que ſeorſim aut ſimul adhibitorum uſu pharmacorum non curantur Herniæ. Ejufmodi cauſa, ab externæ internæque perſpirationis immiſſione ut pluri- mum oriunda, nullibi, quàm in infantibus magis conſpiciendam ſe præſtat. Quod naturæ votis eliciatur utraque, induſio tenuiter lanato involvantur illi, accu- ratè eorum caput cooperiatur, tepido ſerventur in loco, lineâ ſubuculâ cre- brò recreentur, imminente præſertim dentitione. Univerſum in ægri ſolatium ſolito uberius expirabit corpus, ſuâ cum cauſâ proximâ ſponte ceſſabit ra- mex, ob corporis in horas dureſcentis incrementum, haud rediturus in po- ſterum, nullis aut paucis ſaltem remediis accedentibus, modò methodicâ ſimul applicatione adjuvent lentæ fasciæ molliter coercentes. Nullum enim infan- ti ante quintum annum ſuperdetur ſubligaculum, præter ejufmodi fascias, quæ perpetuò hac in ætate, uti ſubligacula eburnea in juventute, adoleſcentiâ, virilitate, ac ſenectute tùm externa cùm interna medicamenta comitatura ſunt. Quæcumque ſint tamen ſubligacula, neminem eorum, qui ea geſtant, ab Herniis curatorio modo vindicant. Nihil præter cautelas ipsis conferunt, eâdem ratione quâ morbis acutis venæ ſectio eſt. Hinc quantumvis accurata ſit eorum fabrica & admotio, ſi ſola in uſum vocantur, diuturnum licet, ab egreſſionis recidivâ præcavent tantummodò, promovendæ ulterius Hernia- rum curationi præſentaneâ actione nufquam inſerviando. Jam verò abdomi- nalia cum viſcera eorum in ſede firmiter coerceant, neceſſaria evadunt Hernioſis, iis præcipuè qui diris laboribus ſe dedunt. Quod ſi tamen hiſce cau- tionibus ſcaturiens materiæ morbiferæ fons penitus non exhauriatur in pueris, multò copioſiorem cutis, aurium, oculorum, naſi, oris, renum & alvi excre- toriis aptâ medicinâ ejus detrufionem moliaris. Nam quotieſcumque virulentq

quodam ab humore aut seroso sobolescit ramex, toties metus, ne revirescat prorsus idem. Hoc in casu primum morbum aliorum ducendo natura, eundem indole sede ac forma mutat superstitem, ita ut penitus evanescat Hernia, donec inexpectata refurgat, pristinam in sedem revocato virulentia aut feri decubitu. Aducta functio una alterius pigrantis vicem supplet. Si lymphæ feriosior est ac sanguinis crasis dissoluta nimis, mirifice profunt minerali ex acido dulcificati spiritus, modò cardiacis & amaro-aperientibus identidem temperentur; sed interpolatis, simulve remixtis laxantibus. Methodum hanc non lachantanti solum, nutriti etiam imperes. Detrimeto forent illi spiritus, si nidulantium in primis viis utrique aliqua prodirent acidorum indicia. Hoc in casu eisdem antecedant absorbentia, alcalina, neutra salia, amara, aromatica & purgantia. Acidula aut thermales aquæ in commodum cederent adultis, si iisdem urgerentur vitii. Nec minoris erunt emolumenti leviora dosique refracta, chalybeata & mercurialia, nisi pulmone laborent pueri. Singula verò singulorum ætati ac temperiei maximè sint proportionata. Præsente aut imminente ab obstructione vindicant viscera, quibus insuper robur atque tonum conciliant in Herniarum curâ multi faciendum. Exsiccans omnibus remediis addenda diæta est potius quam humectans. Aquosa itaque, leguminosa, flatulenta & lacticia quævis sedulo vitanda. Eâ curandi methodo ut plurimum infantili in ætate proxima arcetur Herniarum causa, nisi illæ sint congenitæ vel à parentibus, præhumidove ac plethorico foveantur temperamento. Hæ enim species aut curatu impossibiles, aut omnium ægerrimæ. Idcirco evacuantibus nimium repetitis, quæ valde nocent, in earum tractatione parcendum est. Totum curationis artificium in ficcante, leviter diuretica, subaperiente, diapnoica & nutritis & lactantis diætâ penitus sit repositum. Optimum proinde eligatur lac nutritis benevalentis. Nativam infantis intemperiem paulatim ac sine sensu mutando, aliis cum auxiliis Herniam avertet. Frequentiori etiam ab ejulatu attentè caveatur; pulsus usu receptæ infertea abstemius sit puer, imprimis cum glandulæ mesaraicæ quandam infertus suspicionem exhibent. Sorbitio omnium deterima ea est, quæ ex farinâ crudâ, præcrassâ, humidâve nimis constat. Peropportunè conducit pultracea resectio, (aut ejus loco frustulenta aqua propinetur) si fursuroso ex polline ad ignem expurgato, aut pane bis cocto præparatur. Facilioris, promptioris ac minus torminosæ coctionis est, nec ita feri & cacochymia ferax. Identidem adjiciatur etiam butyri paululum, nitri purificati, alteriusve salis leviter stimulantis grana aliquot, ne penitus consistat alvus. Nonnulla misceantur aromatica, umbelliferarum præ aliis semina. Sic pappare detur infanti, cibum extenuare impotenti. In adultis verò non ita facilis Herniarum cura, quam vulgò prædicatur. Medicamenta majori cum copiâ, energiæ vi pollentiora, quam pueris & juvenibus præscribere est ad depellendam feri aut virulentia redundantis cul-pam. Nec enim à solâ peritonæi rupturâ, nec ab ingenti ejus, alvinorumve musculorum relaxatione penès annulos illæ semper proficiscuntur. Si feri redundantia pendeat à scirrhusâ aut quâlibet aliâ viscerum obstructione, aut peculiari viru quodam inspissante, dissolvente prætermodum, aut periodicis effluviis parciorebus vel suppressis, mutanda prorsus curæ methodus est. Quando suâ in functione aliquod viscus præpeditur, rescissam à corpore fuisse partem diceres. Indigenum itaque ejus humorem, ne sanguinis in oceanum pravè resiliat, apto evacuante sæpius substrahere medicina est. Quælibet malorum species suis igitur debellatur remediis. Hunc in scopum humorum lentorem diluere, attenuare, dissolutionem corrigere, inutilia expellere con-

gruâ methodo oportet, & vasorum tonum restituere in integrum remediis tum externis cum internis. Si interim astringentia abdomini superdentur, circumferentiam ejus integram ut probè tegant ad ventriculum usque, necesse est, admo-
 moto tunc nullo vincturæ genere. Etiam si æger lecto affixus remaneat conve-
 niente tamen diatrâ utatur & internis remediis, nec, remotis topicis, subliga-
 cula gerere recuset. Tota Herniæ exterioris essentia multiplici consistit in vicio.
 1°. In præternaturali abdominis aperturâ. 2°. Insolitâ in ejus annulorum dilata-
 tione. 3°. Intempestivâ in viscerum prolongatione & egressionem. 4°. Præterna-
 turali quandoque in ligamentorum relaxatione, quibus liberè fluctuantia na-
 tali in loco firmantur viscera. Totuplex exurgit indicatio radicali in Herni-
 arum curatione adimplenda. 1°. Hospitalem in sedem exclusâ reponan-
 tur viscera. 2°. Occludantur aperturâ. 3°. Constringatur annulorum orifi-
 cium. 4°. Elongata & relaxata abbrevientur roborenturque. 5°. Demum in
 indicationum incrementum & majorem curationis perfectionem omnia suo
 in loco restituta coerceantur. Radicalis Herniarum cura in genere duplici
 obtinetur viâ, repositione & retentione. Conveniens est viscerum repositio,
 quando eadem levi manûs pressione pristinum in locum compelluntur. Vario
 fit modo, & varia ubique esse debet, prout variæ sunt Herniarum species ra-
 tione loci quo sedent, & visceris prolapsi, quo efformantur. Easdem
 propter rationes diversimodè locetur æger, & situm singulis rectè de-
 centem servet, ut commodiùs obtineatur reductio. Necessaria est cibo-
 rum abstinencia, frigusque vitandum. Diversas etiam ex parte Chirurgi cau-
 tiones exigit. Priùsqvam tentetur, is providus auspex urinam promoveat, al-
 vum idoneâ ducat lotionem. Inflata nimium, pro re natâ, topicis aut relaxetur
 Hernia aut condensetur, blando subinde digitorum impulsu in alvum com-
 primatur, copiosa sanguinis celebretur missio, quâ vasa exonerentur, im-
 primis si suprâ Herniam varicosa sint. Alioquin intentiori præ suâ dilatatione no-
 cerent hæc intus reposita, quatenus abdomen vastiùs distenderent ejus mus-
 culos iniquè comprimendo, quibus etiam reciproci vice ipsa preprimerentur.
 Sicut enim interna erat ante prolapsum conspicua visceris pars, ita eadem, re-
 ductione factâ, denuò interna fieri debet. Ubi præmaturior fuit Herniæ re-
 ductio (vitium adhærescenti sat frequens), quæ impendet malorum ilias!
 tormina indè, inflammatio gangræna, &c. subnascuntur. Hoc in casu, ut
 secetur Hernia, extrorsum revocanda statim. Si non lædantur viscera, neque
 externo sub foraminis ambitu compressa nimis adhæreant strangulenturque,
 nullâ tunc sectione factâ, solo taxis beneficio intus resiliunt. Dum hunc in
 finem tractatur tumor, nec oleo recenti, butyro aut adiposâ quâvis materiâ
 Chirurgi manus imbuantur, nec iisdem aut balneorum usu prolapsâ fo-
 veantur. Alioquin præternaturali in relaxatione diutiùs permaneret intrâ ven-
 trem reversa pars in recidivam pronior; sed emolliente, resolvente, discuti-
 ente & carminativo reficiantur. Commodissima & omnium jucundissima hæc
 curationis via est. Repositione factâ malisque pacatis, æger lecto sternatur
 interdium, externis primùm, internis dein utatur medicamentis, parciore co-
 piâ, demulcentes & carminativo-tonici clysteres injiciantur. Opportunum
 tandè Herniæ loco imponatur emplastrum agglutinans astringente cum
 splenio, internis auxiliis suprâ relatis elongati nimium & relaxati peritonæi
 processus constringantur, curtentur ligamenta & præternaturali naturali ve-
 foramine obturato ac penitus consolidato, viscera pristinam recuperent na-
 turam. Sic constans & firma, cum reductione etiam idoneâ, obtinetur viscerum
 retentio, præsertim si longiori usu, suppositis, semotivè, provectiori jam

toalitu factò, topicis superapponatur subligaculum singulo Herniarum ge-
 neri rite accommodatum, cuius ope eadem præserventur à novo relapsu.
 Palliativam duntaxat curam inducunt remedia quævis in senibus, in adultis
 curatoriam aliquandò, in infantibus ferè semper, nisi à parentibus originem
 ducat Hernia. Si lædatur prolapsa pars, vel externo internove in foraminis
 ambitu adhærescat aut stranguletur, nec à servitute tunc liberari, nec op-
 portunè refundi docilis absque ullà continui solutione. Eam priùsquàm ag-
 grediari, diluentia intùs, cardiaca simul & narcotica liquida, ternis horis
 cochleatim assumpta, aut anodina imperanda sunt, mollientia extùs ca-
 taplasmata leni cum enemate, quibus & venter & ramicis tumor emollian-
 tur, ac tepido foru jugiter recreentur, donec intùs blandà manus operà fa-
 cile relabantur viscera. Præstanda sunt hæc præsertim, si vehementes sæ-
 viunt dolores in ventre Herniofove tumore, aut vomitus, &c. Tunc non
 solum aliena prorsus & alæ plena est reductio; sed inanis etiam foret om-
 nis subligaculi applicatio. Ubi feliciter cedunt hæc præsidia, ampliata præ-
 termodum foraminis ora convenienti modo stringantur. Sin minus, viginti
 intra quatuor horas, ramice in deterius abeunte, sæviente adhuc multò
 magis symptomatum acutie, scalpellus confestim advocandus. Maximum in-
 morà periculum est. Valentem viribus juventutem, siccos, biliosos & pletho-
 ricos præmaturiùs, senectutem, infirmos ac pituitosos tardiùs invadit lethi-
 fera accidentium cohors. Tam nocet ergo serotina nimis, quàm opportuna
 juvat operatio. Quandiù excessa pars extrà abdomen adhærescit, devias
 pertinaciori modo sedes affectat, reductionem pati nescia ullo absque artis
 subsidio. Si tamen sub morbi principio levi cum inflammatione est adhæsi-
 o, cum utrâque simul intra ventrem ista recondi potest, ingestis intùs diluentibus,
 applicatis extùs resolventibus. Cohæsiōnem secùs avellere & sanare foret im-
 possibile, nisi priùs solverentur Herniæ partes intra se invicem cohærentes.
 Herniis igitur inveteratà cum adhæsiōne non comprimens subligaculum, cuius
 effectus ægro funesti evaderent, suspensorium potiùs adjumento sit, si ad
 solvendum earum vinculum non celebretur sectio. Difficilior hæc ancipitil-
 que magis eventus est in adhæsiōne, quàm in simplici strangulatione. Di-
 versa quoque pro diversà adhæsiōnis naturà instituitur. Hæc de re apud au-
 thores videre datum est. Non solum variam medendi methodum expostulat
 cohærens pars; verum etiam strangulata, prout diversimodè se habet. Inter-
 cipitur aliquandò, ita ut medio constricta sub muscutorum arcubus, bifor-
 mem in peram suis extremis extus intusque infletur. Suà quandoque longitu-
 dine ter quater pluriùsve constringitur, ac toties in vesicam tumescit. Quandò
 comitem habet adhærentiam, curatu omnium difficillimus est strangulatus, nec
 nisi solo sectionis præsidio ferè curabilis. Antequàm ad suscipiendam hanc
 fiat progressus, felici cum successu interdum admoventur emollientia, ubi
 maxima adest tensio & immanis dolorum sævities. Ineunte pariter malo, re-
 percussentia plurimum juvant, ut sanguis intrà vasa retropellatur ultramodum
 distenta. Quo pacto minuitur vasorum dilatatio, compressio atque moles. Mi-
 rum in modum facit hæc aqua glacialis frigidave, acetum simplex aut aqua
 temperatum foru injectioneque usurpatum. Si ociùs malum non sedant, ab iis
 abstineas subitò; alias damni multum asportarent, gangrænam aut sphacelum
 inducendo. Cum applicata incautiùs fuerunt, larga fiat in brachiis sangui-
 nis missio ternis quaternisve horis, modò vires finant, intra diem ad animi
 deliquium usque iteranda. Vena tundatur in talo, & quidem pluries, si men-
 ses fileant insolite, addantur quoque mollientia, resolventia, & tonico-car-

minativa, Extūs & intūs proficua. Sic in univēsum valdè relaxetur abdominis cavum. Facilior proinde & opportunior erit Herniæ incarcerationæ reductio. Interea necessaria admodū esculenti parcimonia est. Si gangræna, iritis medicinarū auxiliis, in procinctu instat, fomenta tonico-spirituosa eam sistant. Postea natiām in sedem amicā manūs pressione decenti cum modo comprimantur alvinæ partes. Si verò non potis sit ille Hernias trahendi modus, ad operationem progrediaris. Non solum immedicabile damnum diversimodè efficiunt, & ipsi depellendo impedimentum obijciunt adhæsiō & strangulatus; verum etiam à peritonæi rupturâ, prægrandi ramicis tumore, patentiori foraminum vulnere, omnimodæ viscerum suo cum sacculo repositionis & probæ coercionis impotentia, crassiori sacculi Herniosi consistentiâ, ampliori ab ortu annulorum diductione, nimio frigore, sanguineâ, ferrosâ, virulentâ, flatulentâ, ichorosâ, purulentâque luxuriâ aut annosâ alvi constipatione, viscerum perforatione, vulnere gravi, ulcere, gangrænâ, & sphacelo sui ac diversiflant obices. Inter hæc omnia statuum rugitus, prava humorum collectio & alvi pigritia in tantum repositionem prohibent, in quantum versus foraminum orificia ut majori quantitate ferantur & vehementiori cum impete arietent viscera, cogunt. Quò promoveatur integra horumce quoquomodò solutorum regeneratio, liberumque illis conclusis pateat effluvium, sectioni auscultes. Nullum de ejus necessitate & præstantiâ, de illius electione & opportuno ejus tempore, dissidium ingens. Ast suâ premitur difficultate, suis concomitatur labor, sua manent pericula, suoque eventu valde dubia. Ne tamen veterum more ab eâ suscipiendâ deterrearis. Suus utique eam remunerat honos, sua excipit jucunda merces, ambo virtutis stimuli & audaciæ benè moratæ incitamenta. Quò præcocior, eò felicius exitus est. Absque morâ ergo eam instituas, ubicumque urget ejus indicatio. Sed prudens medici consilium & peritam Herniotomi manum requirit. In auxilium igitur accedat pari necessitate eodemque cum elemumento. Herniis etiam lethalius manum admoveere strenuè ne dubites. Regium jamjam tibi sternitur iter. Nonnullos habes, quorum vestigiis insistas. Ne te moretur soluturum alvi partium restitutio. Natura eâ in exequendâ tam potens quam in producendo totius corporis partium disruptarum coalitu. Huic veritati passim suffragantur unâ experientia, observata & ratio. Etenim, quoties vexatæ extūs intūsve ventris partes integram in restitutionem abiere? Quoties gangrænâ sphacelove correptæ à sanis fuerunt avulsæ casu aut artis industriâ, quas tamen in integrum sibi relicta, arve fulcita regeneravit natura? Ea est cujuslibet corporis vegetantis ac viventis indoles & conditio, ut singulæ partes, præsertim si vigore valeant aut juveniles sint, præcocius, ferius, debilius, tenaciùsve coalescant disjunctas penès fibrillas. Nutritius ros ex vasculorum vulnere effusus suo ferrumine villos à se invicem reparatos in unionem cogit factâ prius regeneratione. Si addit adhæsiō, fiat prius ejus solutio, si interceptio, foraminis, uti decet, dilatio antecedit, priusquam à sanis malè affecta rescindantur. Imminentem sectionis aleam intendunt impensius complicata Ramicis adhæsiō suis cum involucris vicinisve partibus, strangulatus, vulnus, inflammatio, gangræna, &c. imprimis si inverterata sint incommoda. Quapropter ut horum durationi præcaveatur, modò per ægri vires liceat, quantum opus, audacter se accingat Herniotomus. Sed ante quam agat, exploret quodnam viscus fuerit prolapsum, quam sit ejus sedes, utrum solitarium vel cum altero simul sit exclusum, Ex signis & symptomatis, an malè affectum, perpendat, vel an unum sanum, si plura, alterum ægrotans. Pro diversâ re natâ, diversa ipsi incumbunt agenda. Aliter recentis

in ramice, vetusto & aliter, aliter in epigastrico, &c. Si à stomacho procedat aliter, si ab omento, intestino, utero, vaginave, &c. aliter; si solitarium sit viscus prolapsum aliter ac si plura forent simul; si multæ sunt Herniæ vel aliis cum morbis malisve symptomatis, implicatè aliter, uti in adhæsione & strangulatu aliter. Commodiorem, quàm perficienda sit sectio, quisque proponit methodum, quam præ aliis laudibus extollit. Optimam ab antiquis ne expectes, crede, bene verò à recentioribus. Quænam tibi eligenda, quonam cautelæ modo in exequendâ sectione procedendum sit tot & tam diversis in Herniarum circumstantiis, eorum scripta adeas. Quamvis certior Herniæ curam asserat sectio, eam tamen ne commendes, nisi ulla detur alia curationi via. Ut tam ritè fiat quàm prosperè, non solum in electionem veniat optima methodus, sed optimus etiam Herniotomus. Cum nullo absque dolore sit, & mortis discrimine, eam ne imperet Medicus, nisi à tertio ad quintum ultique diem, ex quo concepta adhæsio fuit strangulatioque. Peractâ semel operatione, per plures hebdomadas lecto detineatur æger continuè supinus, nonnullis mensibus brachierum ex ebore coriaceoque cello confectum gerat, nec irriteretur alvus, donec penitus consolidata fuerit peritonæi aliarumque partium ruptura; sed tandiù debitum in modum solvatur, vitentur tormina, vehementes animi passiones, & in senibus à validis motibus aut exercitiis cautum sit. Hæc ultimo notatu haberi velimus, quòd in infantibus constans nimis resupinatio, evolvendi de die in diem corporis conformationi saepenumero maximam vim inferre valeat.

I V.

SPECIALIS Herniarum therapeia aut radicalis aut palliativa. Ambæ majorem adhuc, quàm generalis, ex parte herniotomi exigunt solertiam. Infinita prope, quibus subjacent, casuum varietas est. Variam hac de causâ frequentius expostulant sectionis methodum, diversam subligaculorum fabricam, & alium atque alium eadem admovendi indicant modum, incauta ne in actum reducatur operatio, hic vetat prudentia, ut strenue celebretur, illic suadet malum urgentius & ratio. Opportuna ut fiat vinculorum electio & apta eorum admotio, a quibus plurimum radicalis, & totum palliativæ curationis pendet negotium, pariter necesse est. Solis igitur artificibus crassioris minervæ aut agyrtis dolo plenis & imperitis non absolvendæ relinquantur. Malum oppugnare machinis priùsquàm cognoscere, prohibet medicinæ homines, cui tota populorum salus creditur, vetat & etiam boni publici amor agrique commodum. Suas in partes ex necessitate ac magnâ cum utilitate potius perducant Medici ejusmodi curas. Siquidem multa quæ aliis non competunt, scitu & observatu digna incumbunt illi, qui iisve therapeis exequendis præest. Eum non effugiant ægritudinis natura, genium, status, causa, sedes, differentia, atque symptomata. Nec ipsum lateant ejus diagnosi, prognosis, physica, ac diversæ ejus indicationes, generales ac particulares remedium facultates & usus, methodica vinculorum fabrica & eorum applicatio. Pateat & eidem afflictarum situs partium, conformatio, moles, sensus, functio & exercitium. Cognitu non minus quam aliis in morbis necessaria sunt eo loci ægri temperies, ætas, sexus, virium summa, vitæ artisque ejus ratio. Certæ sunt adhuc leges, certa que documenta quibus obtemperaturus, & cantelæ quædam Herniarum inter curam servandæ. Tenere ergo hæc omnia non in infimo quidem gradu illis medentis est. Frustranea etiam tempore & loco haud erit illorum cognitio. Ast nec satis. Multo plura longe complectitur ejus munus. Neque voce minax, verbis jactans, loquaxve nimium, neque

numerofa vinculorum fupellæ *infernæ*. Alioquin ægrotanti morbus foret alter, vexante exitiofior. Blanditiis eum adoriri memor efto, fimpliciſſima cudat vincula. Quò compoſitiora eſſent, eò minùs commoda. Quò ſimpliciora erunt ex oppoſitis, eò præſtantiora. Nonne ſic quò magis ſuis in operibus caſta eſt natura, in omnibus penè imitanda, eò pulchrior ac ſolidior? Ab omnibus igitur huiuſce & artis opibus indefeſſo mutuetur, unde ſuo opituletur ægro. Prior univerſa recludat viſcera, poſterior diſſiſſima pandat promptuaria. Univerſalis hinc & illinc Herniis comparetur pharmacopœa. Sic unde malum, præſentaneum ſit inde medicamentum. Medicum ergo in ſuppetias accerſere non erubeſcat Chirurgus, ut ab ipſo rectum illius uſum edifcar. Eo prudenti modo ſe gerat ubique, & nuſquam, niſi phyſicæ lumine, mechanicæ induſtriâ, anatomix intelligentiâ, obſervationum tutelâ, experientiæ teſtimoniis, medicinæ conſiliis, rationis & officii conſcientiâ colluſtratus, naturæ ſub auspiciis, & medici magiſtratu, à quo hæc omnia edoſturus eſt, opus abſolvat ſuum. Naturam ab eodem in omnibus explorare, ſæpius imitari, conamina ejus intelligere & meditari, ab ipſâ duci & ipſam vice ſuâ ducere opportune diſcat. Hac agendâ ſapientiâ cuncta in tuto erunt ægroti, & vota & bona. Reiſpâ nullus fere morbus eſt, cui excogitata fuerit tanta remediorum farrago. Sed nullus quoque eſt fortasſe, cui tam pauca proficiant. Remedia & ſubligacula aut male eliguntur, aut male uſurpantur. Præcipuum Hernias, ex chronicis præſertim, palliativo modo ſanandi artiſcium conſervante in vinculo ut plurimum poſitum eſt. Quin immò illius beneficio, modò optima victûs ratio, & apta aliunde medela, cooperante etiam naturæ efficaciâ, ſimul conſpirent, omnes fere pueri & juvenes præ aliis ſaneſcunt, ſi recens, nec à parentibus ramex proveniat. Adulti ut plurimum, non rarò ſenes inexpectatam ejus ope ſanationem aſſequuntur. Hunc in finem cuilibet anteponatur ſubligaculum ex ſcuto eburneo, coriaceâque zonâ conſectum. Maximo certè erit adjumento, ſi probe elaboretur, tempeſtivè admoveatur, debitoque tempore geſtetur. Egregius reiſpâ, quo nihil ſubſidii perutilius, ſanitatis cultos! Chirurgus-Herniarius igitur eo in perficiendo totus ſit atque totus. Novas inveniat ejus ſpecies, & ubi opus, a ſcuti & cingulo mirum in modum penes formam illæ varientur. Ex mechanicis legibus efficiendi modum didicere illius eſt, ſingula ſingula Herniarum generi ſanando aptiſſima peſficiat ex perſpecto corporis & elapſæ partis habitu. Nec altiora, ſuis rebus neglectis, quæ non ſua ſunt, cogitet. Propria calleat apprimere, & optimus erit civis & vere dignus, cui ſuam valetudinem committat Hernioſus. Sed quo fato Herniotomia non dignitate & ſalubritate minor, quàm cæteræ chirurgiæ partes, tam deſpecta fuerit huc uſque, neſcimus! Quomodo genuina ejus theoria & praxis, quomodo etiam methodica ſubligaculorum fabrica, cum tantæ ſint utilitatis, in obſcuro unâ ſublataverint & parvi nimium fuerint pretii? An culpanda chirurgorum incuria eſt? Suſpicionis ſane eſt aliquid. Etenim quàm pauci ex iis herniarum intelligentiâ præditi! Quot familiæ noſtris in provinciis, cives inter & Ruſticos, pretioſiſſimæ, eorum penuriâ miſerè fiunt Herniarum victimæ! Aut ſublevandis harum malis neceſſaria deſiderantur auxilia, aut quotquot habent, aliquâ parte peccant, aut improba quandoque aut intempeſta Herniæ ſedi eorum applicatio eſt, undè plus damni quàm ſolatii Hernioſis afferunt. Quamobrem promovendæ ulterius ſubligaculorum inventionis, perfectionis & admotionis ſatagant artis etiam magiſtri. Chirugos propriâ manu hæc elaborare & ſupra Herniam admoveere quid ſatius? Nec minus, uti ex artis jure eſt & decet,

medici iis rebus rite peragendis ubique proficiant. Quare impugnando Herniarum vitio idonea excogitare subligacula, pro datâ occasione, & peritiorum eorum deligationem docere non intenti essent æque ac chirurgi? Nam quo excellentius est curationis instrumentum, eo plus importat mali, si prævus sit illius usus. Medici igitur Herniarum curâ præluere oculum quid opportunius? Jam verò sciri ante omnia à chirurgo expedit specialem Ramicis sanationem probè absolvi non posse, nisi priùs alvinæ partes, siue externæ, siue internæ, quibus vim intulit id mali, nativum statum integrè recuperaverint. Si cum involucre exclusa fuerint viscera, suam in sedem antiquam illud involucri exactè reducat, quemdam consistentiæ gradum acquirat, & internæ ejus facies inter se coeundo uniantur, necesse est. Salutiferum ejusmodi opus & medela & subligacula rite usurpata, potiùs quam inflammatio sanationis inimica, pariant. Si regionem ad epigastricam, umbilicalem & hypogastricam medium penès, aut earum latera pertinet Herniæ sedes, vel pubi eadem supereminet, soli relaxentur abdominis muscoli, oportet. Omnimoda ut obtineatur eorum relaxatio, manè ac jejunus resupinetur æger, capite antrorsum nutante, pectore in ventrem subadventante; brachijs secundum thoracis latera resolutis, abdomine elatus sit, & corpus ejus oppositum in Herniæ latu moliter convertatur, Jucundâ & successivè ac lentius festinante manûs palpatione peregrina viscera, natales ut suas repetant, cogere te juvet animus. Siue nuda sit manus, siue docili lenteo duplicato præmuniatur, decenti hoc modo Herniæ provocetur reditus, generalibus, uti decet, præmissis præmittendis. Cum inguinalis femoralisve Hernia est, abdominis insuper crurumque muscoli, cruribus natisque sursum evectis, tunc unâ conquiescant. Priori verò in specie expulsa versus superiorem coxarum partem, in posteriori rectâ sub ventrem albam versus lineam compellas viscera. Omni enim in viscerum repulso, eamdem, quâ exturbata fuere, directionem servare tuum est. Omnibus iis conditionibus requisitis accedant adhuc, si intus remittenda sunt vagina aut uterus, coxarum elevatio, sursum facta crurum ductio & poplitum reflectio. Proba autem & permanens viscerum retentio non aliunde quam ab idoneo subligaculo herniosum foramen aptiùs obturante & comprimente petenda est. Cum diversi inter se Ramices diversasque ventris regiones perpetant, diversa proinde eburneum penès scutum coriaceumque cestum fabricentur vinculorum genera. Si xyphoideam circum cartilaginem triangularibus in spatiis Herniæ sedes est, scutum supernè peltatum, inferiori apicè multò latius (subrotundus & brevis sit ejus apex) suis lateribus æquale & rectum, omnes juxta limbos subrotundum, quatuor circâ pollicum oblongum, latiore in substantiâ duorum pollicum & semi amplum, in spissiore trium linearum crassum, extris plano-læve, intus umboniforme, suis corniculis linearum quatuor prominulum, duarumque larum. Exterioris ejus in medio superficiei assurgat fibula cuprea, capitato-plana, sursum incumbens, duobus arcibus majoribus omnino intermedia, quibus altitudine æqualis sit. Omnes arcus cuprei, semiquadrati; superiores duo inter se paralleli & pares, scuto suum ob situm perpendiculares, superiori & laterali utroque a margine propè quatuor linearum infixi, unius pollicis & semi in longum, triplicis lineæ in altum capaces. Tertius arcus transversus aliis sit, à quibus suo præ situ unicum propter pollicem distet, omnem in dimensionem paulò minor, scuti ab apice trium linearum, utroque à latere propè duarum linearum defixus, capacitatis suæ medio stet fibulæ transversus, à quâ unius ferme pollicis & semi removeatur. Eadem in scuti facie quatuor alia

aliæ fibulæ cupræ, minimæ, capite complanatæ, sursum incumbentes, binæ superiores, inferiores binæ; superiores scuti hujus corniculis infixæ, inter se situ & altitudine æquales, vicinis ab arcibus trium linearum distitæ, inferiores utroque ab arcibus transversis latere trium linearum semotæ, suum ob positum exteriores ac demissiores quàm ille arcus, & inter se haud impares. Cestus merè coriaceus, suo in centro duplicis palmæ oblongus, unius latus; extremitates ejus binæ, coriaceæ, continuæ illius centro vel eidem futuræ beneficio contiguæ; ægroti abdomen, suâ circumductione factâ, duplicem ferè pollicem excedat harumce alterutra, sit etiam libera & suâ longitudine major, quàm altera quæ supra scutum primitus ac fixiùs adnuitur; unius pollicis & fere semî latitudine gaudeant istæ, binis consent laminis, uti cesti centrum, exteriori laminâ vitulinæ in macilentis, in obesis viris bovillæ sint pellis, interiori suprà hanc reflexâ juxtà oras & prominente limbo assutâ rupicaprinæ aut vervecinæ, apice acuminatæ, quem propè earum minor ocellus, altera multoties, utraq; sint recto medioque ordine ocellatæ. Linteo, xylyno, serico, pannosove sarcimine, maciei causâ insignioris, (si libuerit) utraq; ad ægroti corporis latera gratè tumescant unius secundum palmæ & semî longitudinem. Externæ cinguli faciei interjectum propè centrum & utrumque sarcimen, (si quoddam reperiat) vel ex adverso corporis lateribus (si illud absit) pro arbitrio supersuere licet binas quaternave habenulas. Duæ harum scapulares, cæteræ femorales; omnes longitudine suâ duos ob pollices astrictoriam, quâ firmandæ, trajiciant fibulam (ductilemve nodum) unius pollicis latæ, geminâ consent lamellâ, exteriori vitulinæ sint bovinæve pellis, ut innuimus suprà, ubi de cestro, interiori supra eam reflexâ & dorsali ejus in medio rectâ sua juxtà labra confutâ rupicaprinæ vervecinæve fiant, externæ circuli superficiei ad centri initium utrinque futurâ adhærescant cunctæ unâ ex parte sibi invicem propinquæ, alterâ ex parte versus finem medio rectoque ordine pluries ocellatæ, subrotundæ simul ac solutæ. Hæ femoribus subtus, illæ supra scapulas zonæ instar molliter infarciuntur debitâ præ longitudine. Quoad loramentum illud applicandum, convenienti in situ super lecto decumbat æger, instituat, ut ex artis præcepto est, Herniæ repulsus; imposita ejus foramini remaneat alterutra ægri manus, cujus depressione a novo delapsu reposta arceantur viscera, topica & splenia, si quædam subjicienda, eadem manu remotâ & iterum admovendâ, subjiciantur; Ramicis officio directè aduersas in spinæ vertebra deponatur cesti corpus, subrecto tunc ventris tergo, ad vitium usque spurias super costas inferiores antrorsum eundo abdomini circumdentur cesti extrema; ubi ad ramicum perventum est horum brevius, scuti admoti arcum ex majoribus sibi proximior trajiciat, primarii ope foraminuli intermediæ affigatur fibulæ; convexa scuti facies Herniæ foramini solerti manu Chirurgi & validâ cum pressione superdetur; alterum cesti extremum adducatur in vitii regionem, alterum scuti arcum majorem subeat, eidem fibulæ suis ex ocellis unius ope immittatur priori extremo incumbens; reliqua ejus pars fibulam profiliens aduersum transgrediatur arcum. Laxiori primas dies, strictiori postea & paulatim modo constingatur abdominis capacitas, prout opus est. Major autem minorve, stringente cestro & scuto adnitente ac probè obturante, efficiat illius compressio, quotiescumque amplior aut angustior foraminis Herniosi ambitus est; vel quandò alvinæ partes duriores, mollioresve, macilentæ magis aut torosiores in conspectum veniunt. Femorales deinde habenulæ vicissim manu apprehensæ in ventrem, perinæo curibusque priùs trajectis, reflectantur, ver-

fus umbilicum unico foraminulo perforentur, argenteâ ibi aureâve fibulâ astrictoriâ ex bino capite plano fictâ sibi invicem incumbant; sic inter se connexæ ad inferiorem usque scuti partem ascendant, transversum ejus arculum unâ superent, majori inde fibulæ indituræ, magis minusve scuti apicem comprimendo & deorsum trahendo. Reliqua utriusque pars fibulam excedens, unicum circa pollicem secetur. Scapulares habenæ dorfi in medio foraminulo pateant, alterâ ibi fibulâ astrictoriâ superiori mox dicto prorsus simili supra se invicem firmentur, ad scapulas quibus inniti debent, decussatione factâ, suâ vice extolgendæ, scapulis superatis, dessectantur, & utraque inde ad scuti latera à se invicem recedendo cestum petant; lenteis aliquot funiculis uncinisve aureis aut argenteis ipsi circumalligentur. Minimis tandem quatuor scuti fibulis superius laudatis indatur bractea lentea, pannosa, serica, xylyna coriaceave, suos propè limbos cùm superiores tùm inferiores bis ocellata, cujus minile-rio infernatur tota scuti superficies. Si albam juxtâ lineam quâcumque in regione, excepto umbilici & pubis vicinio sedeat Hernia, anciliforme sit scutum vinculi, supernis & infimis angulis foras profiliens. Supra spinæ vertebrae eâ ratione imponatur ejus cestus, hoc in casu, uti in aliis omnibus, ut adversum sit penitus Herniæ sedi illius adnissus punctum, & adæquata sit super Ramicis exitum scuti compressio. Quoties enim mutatur Herniæ sedes, toties mutandum est cinguli nissus & scuti compressionis punctum. Cætera ut in præcedente. Quando unum aut alterum epigastricæ, umbilicalis, hypogastricæve regionis latus infestat tumor ramicosus, scutum quadratum, angulis omnibus resectum, extus planum, intus subconvexum, marginibus subrotundum, transversario latere quatuor aut quinque pollicum oblongum, perpendiculari orâ triplicis pollicis excelsum. Reliqua ut in primo casu, mutatâ solummodò cesti & scuti admotione, mutatum propter mali locum. Unicâ tamen, duarum loco, duntaxat donetur habenulâ femorali illud, & hæc eodem in latere adhæreat, ubi ipsamet sævit Hernia, aut si binæ apponantur, non scuto infigantur, sed cestu scapulares propè habenas funiculis uncinisve argenteis, eodem modo ac illæ, annectantur. Communis etiam & intermedia in locum fibulæ omniumque arcuum suffici possunt quatuor fibulæ huic prorsus similes, cum eâ tamen differentiâ, ut ad se invicem subinclinentur & ad latera maneant defixæ. Cestus tunc in usum advocandus, sui prope corporis limites, quaterna in lora dividatur utrinque suorum ratione extremorum. At extrema inter hæc illud quod Herniæ foramini propinquius est, altero sit multò brevius. Quatuor illa lora singula singulis immittantur fibulis, & habenulæ femorales iidem fibulis inferioribus vel cestu rectius astringantur. Cum umbilicum occupat Hernia, scutum vinculi à præcedente non differat, nisi papillarem propter umbonem, suamque applicationem cesti cum depositione mutandam præscriptas juxtâ cautelas. Si supra pubem detegatur Hernia, scutum ipsi conveniens cordis inversi figuram referat, trium pollicum oblongum, ampliori suâ in parte duorum & femi latum, angulis basim constituentibus foras projectum, suo in apice minimis ex fibulis unicâ gaudeat, transversalis ejus arcus sive inferior pari arcum superiori sit æquè capax; femorales habenæ inter se solutæ & proprio arcu superato, sibi invicem incumbentes, supra cesti extrema communis astringantur fibulæ. De reliquis ut in primo casu. Superiorem suprà coxarum partem deprimentus est vinculi cestus, ita ut suâ circumductione ventrem horizontali modo emetiatur penilem circâ regionem. Ubi verò inguina vexat Hernia, clypeiforme sit scutum, extus planum, subtus umboniforme

exteriori basis angulo sursum & foris prominens, suis præ limbis toteutice perpolitum, inferiori apice circinatum, interiori latere rectum, exteriori propè apicem valdè extenuatum, triplici aut quadruplici pollice longum, latiori in substantiâ duorum senii aut trium, apice unius & semî pollicis latum, majori suâ in crassitudine quatuor aut quinque linearum præcrassum. De aliis ut in primo subligaculo. Si unicus sit Ramex, unicum apponatur scutum, unica etiam & ejusdem lateris in quo repertus est iste, adsit tantummodò habenula femoralis. Si utrumque inguinum latus cruciat Ramex, tunc duo admoventur scuta. Horum unum sit fixum, alterum pro arbitrio & ad opus mobile. Duplici autem in Ramice urgentiori semper occurrendum est. Itaque supra clunium rimam deprimatur cesti corpus, ejus extrema antrorsum ad penem usque circa coxas adducantur. Extremum ejus brevius partem ventris Herniæ sedî viciniorē emetiatur; ubi semel propè mali locum attingit, externum scuti fixi arcum subeat, fibulæ proinde majori indatur, supra virium demittatur scutum, firmeturque comprimente ægri manu; alterum cesti extremum externum scuti mobilis & super Ramicem comprimendi arcum transcendat, fibulæ immittatur, factâ prius majori minorive pelvis constrictione; superflua ejus pars internum scuti ejusdem arcum subeat, internum deinde scuti alterius adeat arcum, alteri fibulæ intermediæ extremum super alterum addatur, rectâ sub externum ejusdem scuti arcum ulterius progrediendo. Quo in casu duæ etiam adjiciantur habenulæ femorales, transversum per scuti cujusque arculum seorsim transeant singulæ, ita ut unicum altera, altera utrumque supra cesti extremum majori semî cujusque fibulæ immittantur. Si alterutra sanescit Hernia, removeantur simul scutum & femoralis habena, quæ ipsi coercendæ prospiciebant, illaso prorsus cesto, remanente & alterius Ramicis scuto ac femorali habenulâ, quorum auxilio à novo egressu juxta id lateris proteguntur viscera. Scrotalis pudendusque Ramex, si reductionis capaces, cum ejusdem sint familiæ ac inguinales, peculiare & diversum non expostulant subligaculum. Cruralis denique si contingat Hernia, scutum sit figurâ polygonum, quadrato-rotundum, trium pollicum suâ in circumscriptione, extus planum, intus sat convexum. Bini ejus arcus superiores, paulò longiores sint, quàm aliis in subligaculis; inferior ejusdem arculus versùs apicem defigatur, & eadem prorsus ratione ac isti, disponatur, nempe externam secundum scuti faciem; molle quoddam lorum peculiare habeat, & posticæ cesti portioni extus adhærens duorum ope funiculorum sat brevium, & ipsi superassuturum. Dum subligaculi sit deligatio, lorum illud unâ ex parte peculiari fibulæ quæ huic arculo sit intermedia ac situ proxima, affigatur suam penès partem unicè ocellatam simul & internam, alterâ ex parte pluriès perforatâ superiorem deinde femoris partem circumcingat; postquàm arculum trajecit, eidem fibulæ priorem supra alterius extremi partem, majori minorive constrictione prius factâ immittatur, & ultra hanc profliciens lori pars unicum circa pollicem refecetur: sic major exinde subsequetur supra Herniæ sedem & scuti compressio & diuturnior ejus stabilitas. Quo pacto non adeò lubrica ac incerta erit in posterum quàm hætenus, cruralis Ramicis loco subligaculi admotio; nec tam facilis ad cohaesionem strangulationemve deinceps Ramici concedetur proclivitas. Quoad cætera, ut in primo vinculo. Si unicus adsit Ramex, unica quoque vinculo insit habenula femoralis scuto nullatenus, sed cesto extus firmanda. Si eodem in subiecto bini reperiantur, bina habeant scuta, duplici cum lorulo, femoralesque totidem habenulas. Cætera ut gemino in Ramice ingui-

nali præstanda funr, mutato aliquatenùs scuti & cesti positu atque femoralis habenulæ adhæſionis puncto, immutatam propter vitii ſedem.

V.

NATIVA M in ſedem facilis vaginæ prolapſæ repulſæ eſt; modò recens nec ita grave ſit vitium. Cereæ ac craſſioris candelæ ad id paratæ miniſterio, quæ intra pelvis cavum uſque per vaginam rectâ & fuſum impellendo immittitur, ductus ille reponi ſolet. Sed peſſarii infrâ propoſiti beneficio, ſervatis ſervandis, vaginæ repositionem tentare foret tutius. Poſtquam abſolutum fuit ejuſmodi opus, ſupiliâ in lecto decuſſatis pedibus aliquot dies decubet ægra. Accommodum parti morboſæ inſinuetur intra ejus capacitatem peſſarium longo temporis ſpatio geſtandum. Scutum ejus cylindraceum, concavum, utrinque perforatum, interiori extremo ſubrotundum, exteriori infundibuliſforme, torno elaboratum, vaginâ paulò brevius, nec in pelvis cavum uſque, ad ipſius verò aditum ſolummodò pertingat, ne uterum lædat mulieris illud perferentis. Vulvâ ſit etiam anguſtius, ne ingentiori ſuâ mole ejus parietes nimium comprimat. Hæc enim ratione aſſuetum tandiù urinæ præpediret effluviū, quantiù intromiſſum retineretur. In ſulci modum ſuperne excavari ſatius eſt. Sulcus autem ille intra quem tutò & commodè deliteſcet meatus urinaris, pollicis unius & ſemi ſit oblongus. Scuti infundibulum duobus foraminulorum paribus tundatur. Superius ſit horum alterum, alterum & inferius, utrumque mutuò ſibi parallelum. Cingulum hujusmodi peſſarii coriaceum vel xylinâ veſte conſectum, ſuum penès centrum unius palmæ latum, duplicis longum, duobus gaudeat extremis, hæc ventris amplitudine paulò majora; alterutrum eorum brevius aſtrictorio annulo donetur ad baſim truncato, alterum pluriès ocellatum rectum juxtà mediumque ordinem; utraque acuminata, duorum pollicum lata, molli macilentis in ſubjectis, nullo in obefis ad ventris latera ſarcimine tumeant. Verſùs cinguli corporis finem utrinque extùs aſſuantur duæ habenulæ linteæ vel coriaco-vitulinæ, unicâ vel duplici ejuſdem corii laminâ conſtantes, inferiori foraminulorum pari trajecto filo mediante adhærentes. Suprà natum fiſſuram, interjecto unius aut alterius pollicis ſpatio, injiciatur cingulum, coxas circumducendo ad pubem propè pudenda antrorſum adducatur, ibi factâ debitum in modum abdominis conſtrictione, ſua penès extrema aſtrictorii ope annuli ſubnectatur, deindè manu apprehendantur binæ aliæ habenulæ ex eadem materiâ conſectæ, ſuperiori foraminulorum pari conſutæ; earum juvamine antrorſum attrahatur ſcutum, intra vaginam rectâ & fuſum compellendo admittatur, debitoque modo ibi firmetur, deindè habenulæ eadem vel immediatè externæ cinguli ſuperficiæ futurâ illigentur, ductilive nodo adhæreant, vel mediate, quatenùs aliis cum funiculis ceſto externè conſutis ductilem per nodum conjungantur. Sic major minorve fiat peſſarii ſtabilitas pro datâ occasione. Ceſtus anticè propè inguina binos, poſticè propè coxas ſinos etiam habere poteſt funiculos externè ſibi aſſutos, & omnem infundibuli limbum pariter obire valet linteus coriaceuſve orbiculus; cujus ad latera filo conſuantur ſuum per medium geminæ vitæ linteæ aut coriaceæ. Trajectis perinæo & cruribus, inferioris vitæ extremitates poſticis cum funiculis conjungantur ductilem per nodum; dum ex alterâ parte ſuperioris extrema cum anticis funiculis eodem modo in unum coeant Chirurgi ad nutum & opus. Quoad uteri repositionem hoc modo illam inſtituere licet. Debito in ſitu ſupina ſit ægra, uterus idoneo ſotu perfricetur, admoto deinde linteo duplicato & molli mollior præmatur inſenſibilique ratione; inferior ejus pars propendens tribus digitis

mediis comprehendatur, in vaginam primò immittatur, in pelvim subinde totius dextræ impulsu rectà attollatur. Quo factò manus in pugni formam clausa sub uteri cavum remoretur, donec pristinum in statum penitus redierit uterus, & consuetam quiescendo recuperaverit figuram. Manus tunc lenitèr paulatimque retrahatur, ægra demùm iis peractis dorso incubet, conjuncta servetura, lingua parcat, quantum poterit, loquela, cantus, tussis, validaque sternutatio ipsi sollicitè fugienda. Dicato interim vaginæ pessario mox in exemplum allato vaginæ claudatur orificium. Si verò hæc nimis tumida uteri repositioni refragaretur, tepidis emollienda priùs & discutienda foret decoctis, quibus fugaretur inflammatio. Posito quòd vagina aut uterus, imò anus etiam, gangrænâ aut sphacelo corripereantur, aut balsamicâ medellâ refocillarentur, aut in totum vel in partem, habitâ semper mali præsentis ratione, idoneis confestim extirpanda essent instrumentis. Ejusmodi tamen viscera adhesionis strangulationi gangrænæ & sphacelo non ita subjacere, quàm cætera abdominis viscera pro certo & observatu teneas. Constantem uteri retentionem præstare si velis, in suppetias duplicis generis advocari queant instrumenta, Horum prima esse existimes medicamenta extus intusve usurpata. Externa sint aromatica, nervina & alstringentia in uterum injectione suffumigationeve devecta. Felici cum successu sæpènumèr injiciuntur, quotiescumque inflammatio aut alia quævis dolorum tormina ægram non cruciant, nec menstruæ fluunt purgationes. Quod si tamen hæc omnia Medici votis repugnarent, ad alterum auxilii genus, videlicet pessarium utero sublevando adaptatum, foret recurendum. Diverfa est ex quâ illud perficitur materia, diverfa etiam cujus gaudet forma. Ratione materiæ alia ex buxo ferreove ligno aut subere, alia ex cerâ eboreve parantur. Ultimam hancce speciem omnibus anteponendam videtur. Ratione figuræ, quædam oblonga, triangularia, quadrata, aliqua orbiculata, hæc solida, illa medio perforata, fungiformia hîc, illic unico vel utroque extremo & infundibuliformia, cylindracea, utrinque clausa aut aperta, spiralia sunt & alia ferrei quasi in radii formam constructa, & corio linteove superinstructa uno latere confuto. Quædam ex illis aliquo, quædam nullo funiculo prædita sunt. Omnibus ex istis pessariis sequentia unicè adhiberi censemus. Prima horumce species, pessus sit eburneus, subovato-rotundus, subtrijs planus, sursum convexus & ad limbum rotundatus, medio foramine ovali patulus, nullo præditus funiculo, duplicis pollicis latus, triplicis oblongus, semipollicis crassus. Quoad illud applicandi modum, intra vaginam immittatur suam juxtà longitudinem, sursum ascendat usquè ad pelvis cavum, tunc planam in superficie demittatur superior ejus pars, inferior erigatur pelvis intrâ cavum transversario situ suo paulò altiùs, & ejus supra ossa demùm deprimatur; ita ut uteri cervix illius foraminis marginibus innixa remaneat. Ille firmiter hæret, nulloque indiget funiculo. Altera pessi species, quæ præ aliis nobis aridet, buccini ad instar est, gemino ore infundibuliformis, superiore latior, profundior, unius pollicis & semi capax, inferiore semi pollicis patens, utrumque inter ejus orificium intermedia stat fistula recta, quâ valde extenuatur, & cujus longitudo quatuor aut quinque pollices adæquat. Ut in locum deponatur, juxtà vulvam rectà ascendat, donec uteri cervicem excipiat, tunc paulò altiùs efferatur, ut uterum hospitalem in sedem resiliere cogat, decenti hoc in situ servetur. Hunc in finem cestus & ejus appendices æquè ac hujusce pessi deligatio, ut in vulvæ pessario prorsus sint similes. Illum circâ pessum nihilominus fieri possunt quædam mutationes. Quapropter externum ejus infundibuli orificium orbiculato foraminulorum ordine multoties pertundatur.

Circà ejusdem limbum supernè & infernè semi-plicatæ adaptentur geminæ vittæ lentæ aut coriaceo-vitulinæ; juxtà ejusdem latera decussatim inter se consuantur filo ocellis transmissio, superioris vittæ extremitates infra crura demittantur, perinæo & cruribus superatis, versùs summam clunium partem reflectantur, cello externè supra os sacrum ac utramque propè coxam vel nodo ductili, vel acús & fili ope subnectantur; binæ inferioris vittæ extremitates fursùm ad inguina attrahantur, utrisque cesti extremis propè pubem immediatè extùs annectantur, vel mediatè, ex eò quòd funiculis unicuique ejusdem cesti extremo extùs assutis unà ex parte, & alterà pendulis, unà conjungerentur ductili nodo laxiori strictione, prout urgens requirere posset occasio. Ad efficiendam commodè ani repositionem, capite declivi pronus sit æger, coxis elatior, blandà manùs, calido linteo spongiæ armatæ, compressione versùs interiora anus propellatur. Si ab inflammatione podex non vacat, emolliente resolvente ac carminativo fotu demulceatur. Sedatà verò phlogosi, aromatico-astringentia ac tonico-anodina, vino intensè rubro decocta ano, lumbis & ossi sacro super imponantur. Mollibus & idoneis quoque firmanda sunt fasciis ejusmodi topica. Nihil impedit quominùs remedia hoc in casu prosperè facessant, dum intùs, injectione aut fusu assumuntur. Ab aeris exterioris injurià defendatur anus summà cum cautione. Si, divexante ani prolapsu, simul adestent etiam hæmorrhoides, quæ sæpè in adultis, in pueris aliquandò, teste observatione in puero ferè quatuor annorum recens habità, deserviunt, astringentia quælibet admodùm damnosa forent. Tali in casu de legitimà hæmorrhoidum curà promovendà, potiùs quàm de exequendà ritè ani reductione sollicitus sit Medicus. Iis probè curatis, in integrum frequentius sanescit ani proidentia. Si infanti prolabitur, omni ferè tempore ad arbitrium reponi habilis est; modo ille immodicus in ejulatus non erumpat. Sive eo temporis articulo, quo tentatur ani repulsus, peristalticus absolvetur motus, sive citrà illius absolutionem suscipiatur, pari facilitate in effectum deducitur. Jam verò perennis cum haberi nequeat repositio, perpetuas ut in suppetias veniat peculiare pessarium retentioni præstandæ prorsùs idoneum, necessarium est. Sequens præ aliis eligatur species, aut altera hanc proximè excipiens. Scutum inregrè eburneum, coniforme, intùs concavum, utrinque pertusum, latiori basi expansum, duorum aut trium pollicum oblongum, paulò minoris quàm anus, diametri latum, basi unius pollicis & semi capax, circulari foraminulorum serie ocellatum. Cestus ejus & habenulæ, ac ipsemet illius deligandi modus sit, ut suprà ubi de vaginæ pessario. Alia eundem in scopum pessarij species non quodam absque emolumento admoventi potest. Coniforme est, elasticum, extensionis & contractionis capax, triplici constat parte, apice nempe, medio & basi. Eburneus est ejus apex, balani virilis omninò figuram referens, pertusus fursum, lavis, unius pollicis longus, infimà in parte depressior est ille balanus, in orbem multoties perforatus, unius ferè pollicis capax; medium hujusce pessarii spiralliter contortum, ferreum, elongationis & abbreviationis compos, circulari modo suprà basim innixum adhærendo, Basis ejus, ferrea bractea est, fursum convexa, deorsum concava, medio perforata, ne continuam aut interpolatam ani expirationem prohibeat illud pessarii genus, circà limbum dispositis in orbem foraminulis patens. Cestus & cætera ut in aliis; à quibus tamen videtur differre, quia extremum ejus brevius anulum habeat astrictorium ad basim semitruncatum ocellorum loco, & geminis pro tæniolis geminam habeat sphaerulam as-

trictoriam & inguinibus adversam. Eburneus autem balandis pessarii medio superassuitur filo ocellis trajecto. Medium illud vitulino xylinove circumtegatur corio unum versus latus futurâ conjuncto; basis suprà & infrâ altero ejusmodi corii frustulo integrè invaginatur, quod filo ejus foraminulis transmissis ipsi circumfuitur. Inferiori ejusdem basis parti adjicitur suum secundum corpus unico foramine pertusum: basis foramini respondente habebula femoralis binos in lorulos divisa, duplici lamellâ vervecinâ constans, quæ longitudinali extus futurâ confuta est; aliquo nullove farcimine ad pelvis & femorum latera impletur hæc habebula. Corpus ejus unius palmæ longum, duplicis pollicis latum est. Loruli illius posteriores cesto transversio extus assuuntur transversali modo posticè coxarum propè latera supra os sacrum, magis aut minùs suâ adhæsiōe inter se proximi sunt, prout majus minusve est cesti corpus, quod majorem minoremque pelvis capacitatem sequitur. Anteriores ejusdem habebulæ loruli suprà inguina ad pubem, reflectuntur, interjectis genitalibus, & astrictorio globulo extus cesto adniti suum penès apicem oblongis tribus aut quatuor oculis diductum alligantur. Prædictas propter conditiones, quibus gaudet illud pessarii genus, ascendit descenditve & producit curvaturve ferreâ spirâ mediante; prout varia est corporis motio, major minorve ejus compressio est. Omnes tamen ejus effectus in tantum aded variant, in quantum diversum est ejus elaterium, nifus & compressionis punctum. Quamvis probè elaborata sint subligacula eburnea, uti & pessaria, damnosa tamen & periculosa fiunt, nisi convenienti in loco decentique ratione admoveantur. Subligacula autem ebalibeato absque cingulo gestari, & cesto potiùs merè coriaceo prædita, quid antiquius, quid naturæ instituto magis consentaneum? Sicut enim abdominis muscoli à naturâ molles lacerti sunt & limites, ortu & termino invariabiles, suâ in descriptione nunc fixi, nunc diversis pro motibus peragendis mobiles, & alvina ubique ad opus & quantum requiritur, viscera comprimunt; ita & illa instrumenta ad imitationem naturæ facta suum penès cestum mollia sint. Modò fixa, modò diversis ventris motibus obsequiosa suâ in longitudine, aded ut suum penès scutum & cesti adnifus punctum firmiter ac jugiter comprimendo, alterum Herniæ exitum exactè obturet, alter suprà spinæ columnam fixiùs adnitatur & inhæreat. Sed ita æquali modo innitatur cestus, ut semper & ubique ventrem suâ in circumductione probè constingat; quâ de causâ, præsertim an præternaturales adsint quædam dorsali in spinâ coxarumve ambitu eminentiæ, attendat Chirurgus. Eundem itaque faciat illis in locis quibus in vicinis super eminentiarum partes innixurus est. Sic omnimoda & æqualis evadat ejus compressio. Si æger macie laborat, dum recubat, zona paulò magis astringatur; ubi à somno arrectus stat, eandem paulò relaxare meminerit, ne varios proinde in lecto propter motus obeundos scutum ab Herniæ loco disturbetur. Neque femorales habenæ cesto adhæreant, verum scuto, quoties major & constantior suprà Ramicis foramen intenditur scuti compressio. Neque scapulares habenæ scuto, zonæ potiùs semper connectantur. Omnimoda zonæ scapularium & femoralium habenarum præcavenda est renitentia, ne in nihilum reducatur totum subligaculi lucrum. Horizontalis cesti applicatio non ex Ramicis descensu, ex ejusdem verò foraminis situ repetenda est, ut à scuto accurata fiat hujusce obturatio. Lactantes denique pueri cum perpetuo ferè stercore squalescant, mutandæ sæpiùs eorum fasciæ sunt. Enormis si Hernia sit, vel maximè patens illius foramen, profundiorve ejus sedes, eburneum super scutum ascendit hæc interdum &

protuberat. Tali autem in circumstantiâ, aut eburneum ejus scutum spifiori majorique volumine gaudeat, oportet, aut eidem pulvinatus quidam glomus serico stamine vel carminato lino inflatus substernatur. A scuto solutus, vel ipsi firmiter adhærens esse potest iste glomus, cujus ministerio ut illud magis tumeat & in Herniæ exitum fortius comprimatur, plurimum ex re est. Ejusmodi subligaculum inguinali in Herniâ veteri frequentius quàm in aliâ quavis locum habet, excavata nimium propter inguina, vel patula nimis Ramicis orificia, Nihilominus hic potius admoto subligaculo subterfugit, quàm illud superat, cumprimis si femoralis desit habenula. Nusquam sedi infantium Ramicis superdetur eburneum duriusculumve aliud vinculi scutum, nisi antiqua, hæreditaria, & præcrassa Hernia sit, apertumve nimis ejus foramen. Scutulus tunc subangustus & molliter comprimens scuti loco decenter venit imponendus. In adultis etiam, quoties recens, & parva Hernia est, aliquâve cum foraminis angustia, toties præscribendis à vinculis abstineas. Frequentior fortè earum apud hodiernos, & rarior medicamentorum idoneorum usus est. In causâ est sanè, hocce posito, cur omni numero absoluta vix inveniantur hodiè Herniarum curatio. Hunc in Scopum igitur, ab simili licet effectu, simul colliment hæc & illa. Validiorem verò scuti compressionem & strictiorem circuli constrictionem ac diuturniorem Subligaculi admotionem exigit epiploicus Ramex, quàm intestinalis. Reducto intestinali, etsi foras divagatur epiploicus, ne relabatur prior, subligaculum gerat æger, quo ramicolâ apertura non nisi leviter comprimatur, nec ab ipso lædatur epiploon. Inguinalis si Hernia sit, omentum reponi inhabile versus penem adducatur perdocili dextrâ, ita ut propè ventris annulos versus superiorem cruris partem præmolli super pulvino innixum leniter collocetur. Ubi semel Hernia, quæcumque sit, conjunctum habet morbum prægravem, nullum apponatur ipsi subligaculum, continentem præter fasciam, institutâ prius etiam repositione. Pueris quàm admodum familiare est ejusmodi vitium, in quibus Ramex & hydrocele communem sæpius fortiuntur originem!

Ergò Herniosis, ex Scuto eburneo coriaceoque Cingulo, Subligacula.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes Mac-Mahon, Nosocomii Regis Colmarienfis Medicus ordinarius.

M. Carolus-Augustinus Vandermonde.

M. Antonius Ferrein, Professor Regius, Regiæ Scientiarum Academia Socius, & in Horto Regio Anatomies ac Chirurgiæ Professor.

M. Bartholomæus Murr.

M. Franciscus Thierry.

M. Ludovicus-Joannes Cofnier, Chirurgiæ Gallico Idiome Professor designatus.

M. Anna-Claudius Dorigny, Rei Herbariæ Professor designatus.

M. Franciscus-de-Paulâ Combalusier, Pharmaciæ Professorum alter.

M. Carolus Payen.

Droponebat Parisiis HENRICUS-MICHAEL MISSA, Remensis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, Theseos Autor, A. R. S. H. 1754, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis Viduæ QUILLAU, Universitatis & Facult. Medicinæ Typographi, 1754.